

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/73/2018
Identifikačné číslo spisu:	3817010117
Dátum vydania rozhodnutia:	13.03.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:3817010117.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 13. marca 2019 v trestnej veci obvineného I. X. a spol., pre prečin výtržníctva formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného I. X., ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Pavla Zajaca, advokáta v Prievidzi, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 24. apríla 2018, sp. zn. 23 To/ 24/2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného I. X. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 29. júna 2017, sp. zn. 3T/26/2017 boli obvinení Y. X., Y. L., I. X. uznaní za vinných v bode 1/ rozsudku z prečinu výtržníctva formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, obvinený Y. X. v bode 2/ aj z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1/ obvinení Y. X., Y. L. a I. X. dňa 16. mája 2015 v čase okolo 20:45 hod. v Prievidzi na ul. T., pri autobusovej zastávke na námestí pri Hoteli T., fyzicky napadli poškodeného U. W. tak, že po predchádzajúcej slovnej hádke obvinený I. X. poškodeného uderel päťou pravej ruky do ľavej časti tváre, následkom čoho poškodený spadol na zem, kde ho následne všetci traja obvinení začali kopať a udierať päťami, s výnimkou obvineného Y. L., ktorý poškodeného iba kopal, pričom poškodeného zasiahli presne nezistený početkrát do oblasti rebier a trupu, údermi rúk ho zasiahli do oblasti hrude a hlavy, a keď obvinení prestali útočiť na poškodeného, tento sa postavil zo zeme a utiekol do pohostinstva T., kam ho prenasledovali obvinení Y. a I. X., pričom v priestoroch pohostinstva poškodeného opätovne napadli a udierali päťami do tela poškodeného nezisteným počtom úderov, čím poškodenému spôsobili zranenia, a to tržnú ranu hlavy v pravej čelovej oblasti, pomliaždenie ľavého lakťa s oderkom kože a pomliaždenie hrudníka s podkožnými výronmi krvi a tieto zranenia si vyžiadali lekárske ošetrenie s dobou narušenia obvyklého spôsobu života poškodeného v trvaní 10 až 12 dní. Obvinený Y. X. v bode 2/ rozsudku dňa 10. novembra 2016 v čase okolo 20:00 hod. v interiéri herne s

pohostinstvom G., na Ul. A. V. X/XXXX v L., počas hry na výhernom automate udel jedenkrát rukou zovretou v päšť do obrazovky monítora 21,5 „s dotykovým sklom, následkom čoho rozbil monitor 21,5" v hodnote 252,83 eur a dotykové sklo Touch 21,5" v hodnote 267 eur, čím spôsobil poškodenú obchodnej spoločnosti H. L., s.r.o., so sídlom XX.augusta XX/A, Bratislava, IČO: XXX XX XXX, škodu v celkovej výške 519,83 eur.

Za to im súd uložil :

1/ obvinenému Y. X. podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov;

2/ obvinenému Y. L. podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov;

3/ obvinenému I. X. podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov nepodmienene. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvineným v 1/ a 3/ rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému U. W., nar. XX. T. XXXX v X., trvale bytom I. pod P., ul. W. XXX/XX, škodu vo výške 773 eur.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému Y. X. uložil povinnosť nahradiť spoločnosti H. L., s.r.o. so sídlom XX. H. XX/A, Bratislava, IČO: XXX XX XXX, škodu vo výške 519,83 eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie len obvinený I. X. prostredníctvom obhajcu. Odvolanie smerovalo proti výroku o treste. Trest považoval obvinený za neprimeraný a žiadal uložiť peňažný trest, za súčasného uloženia náhradného trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 24. apríla 2018, sp. zn. 23To/24/2018 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného I. X. zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/24/2018 podal obvinený I. X. prostredníctvom obhajcu dňa 20. júna 2018 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní uviedol, že v riadnom opravnom prostriedku - odvolaní z 19. októbra 2017 odvolanie smeroval len voči výroku o treste, a domáhal sa uloženia úhrnného peňažného trestu. Krajský súd v Trenčíne návrh obhajoby starostlivo zvážil (predovšetkým s ohľadom na odstup troch rokov od spáchanej trestnej činnosti, na starostlivosť obvineného o blízke osoby, ako aj s ohľadom na nahradenie škody aj za spoluobvinených...), avšak k uloženiu peňažného trestu nepristúpil z toho dôvodu, že na rozdiel od prvostupňového súdu usúdil, že je potrebné použiť príťažujúcu okolnosť uvedenú v ust. § 37 písm. m) Trestného zákona (vzhľadom na neaplikovanie ust. § 49 ods. 2 Trestného zákona). V dôsledku čoho došlo k tomu, že prevažoval pomer príťažujúcich okolností voči poľahčujúcim okolnostiam v pomere 2:1. Podľa názoru krajského súdu, bolo potrebné preto zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu, v dôsledku čoho by uloženie peňažného trestu podľa ust. § 56 ods. 1 Trestného zákona znamenalo jeho uloženie nad sumu 110 000 eur.

V zásade úvahu odvolacieho súdu ohľadne ukladania peňažného trestu je možné považovať podľa názoru obvineného za správnu, avšak pri tejto právnej úvahe došlo k nesprávnemu použitiu hmotno-právneho ustanovenia (§ 38 ods. 4 Trestného zákona) a k porušeniu zásady reformation in peius, čím došlo k

naplnení dovolacieho dôvodu podľa ust. § 321 [správne má byť § 371 ods. 1 písm. i)] Trestného poriadku.

Obhajoba zdôrazňuje, že odvolací súd vo veci konal na základe odvolania obvineného, v dôsledku čoho nesmie zmeniť rozhodnutie v neprospech obvineného (§ 308 ods. 1, § 327 ods. 2 Trestného poriadku). Odvolací súd na rozdiel od prvostupňového súdu pričítal obvinenému ďalšiu priťažujúcu okolnosť podľa ust. § 37 písm. m) Trestného zákona. Takýto postup by bol možný, keby bol podal odvolanie prokurátor.

Vzhľadom na uvedené má obhajoba za to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom použití hmotno-právneho ustanovenia § 38 ods. 4, § 37 písm. m) Trestného zákona za súčasného porušenia procesnej zásady reformatio in peius, § 308 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s ustanovením § 327 ods. 2 Trestného poriadku, pričom takéto nesprávne aplikovanie vyššie uvedených hmotno-právnych ustanovení Trestného zákona v konečnom dôsledku viedlo k úvahe odvolacieho súdu, ktorá smerovala k výpočtu peňažného trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Úvaha vyústila v neodôvodnené zamietnutie odvolania obvineného. Obhajoba v takomto postupe vidí dva dovolacie dôvody, a to dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Dovolaateľ navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí rozhodol nasledovne : Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, napadnutým uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 24. apríla 2018, sp. zn. 23To/24/2018, bol porušený zákon v ustanoveniach § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 319 Trestného poriadku v neprospech obvineného I. X..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zrušuje v celom rozsahu a podľa ustanovenia § 388 ods. 1 Trestného poriadku najvyšší súd prikazuje Krajskému súdu v Trenčíne, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza (ďalej len, „prokurátor“). Vo vyjadrení z 29. júla 2018 uviedol k namietanému porušeniu ustanovenia zásady reformatio in peius zo strany odvolacieho súdu, že dovolanie obvineného má smerovať proti výroku odvolacieho súdu a nie proti jeho odôvodneniu. Jednoznačne uznesením odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu uvedenej zásady, nakoľko odvolanie obvineného čo do výroku o treste zamietol. Výrok odvolacieho súdu v žiadnom prípade nezhoršil postavenie a neuložil mu prísnejší trest, než mu bol uložený súdom prvého stupňa. Obvinený sa snaží navodiť dojem, že úvahami, ktoré odvolací súd viedli k zamietnutiu odvolania, došlo k porušeniu hmotnoprávnych ustanovení Trestného zákona, čo malo mať za následok zhoršenie postavenia obvineného. Prokurátor sa stotožňuje s názormi súdov, ktoré jednoznačne uviedli, že v prípade ukladania iného trestu než trestu odňatia slobody, by bola súdom prvého stupňa priznaná aj priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, v prípade, že by obvinenému nebol ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody. Jednoznačne odvolací súd neaplikoval žiadnym spôsobom hmotnoprávne ustanovenie v neprospech obvineného, ale iba správne vysvetlil, aký alternatívny trest by prichádzal v úvahu u obvineného a prečo tento nepovažoval za miernejší než ten, ktorý bol obvinenému uložený. Obvinený teda dezinterpretuje odôvodnenie odvolacieho súdu a snaží sa argumentáciu súdu napasovať na dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Námietky obvineného ohľadne dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku prokurátor považuje za neopodstatnené, pretože rozhodnutím súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu nebol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo taký druh trestu, ktorý zákon za stíhaný trestný čin nepripúšťa. Trest uložený obvinenému bol uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby a bol mu uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon pripúšťa. Skutočnosť, že sa odvolací súd nestotožnil s názorom obvineného ohľadne uloženia alternatívneho druhu trestu neznamena, že mu bol uložený nesprávny druh trestu. K námietke obvineného ohľadne dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia týkajúce sa ukladania trestu odňatia slobody a pričítala sa mu iba priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona prokurátor uviedol, že obvinenému pri ukladaní trestu nepričítali súdy okolnosť podľa § 37 písm. m)

Trestného zákona, nakoľko mu bol ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody. Prokurátor preto navrhol dovolanie obvineného I. X., podané prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Pavla Zajaca podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dospel však k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak obvinenému bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Druhy trestov sú upravené v ustanovení § 32 Trestného zákona.

Zákonom stanovená trestná sadzba je určená v skutkovej vete toho - ktorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. Určenie trestnej sadzby je však v konkrétnej trestnej veci závislé na okolnostiach, medzi ktorými sú aj priťažujúce a poľahčujúce okolnosti podľa § 36, § 37 Trestného zákona. Ako vyplýva z ustanovenia § 38 ods. 2 až 4 Trestného zákona, trestná sadzba (jej horná a dolná hranica) sa zvyšuje (znižuje) podľa pomeru priťažujúcich a poľahčujúcich okolností.

Dovolací súd je oprávnený skúmať, či takto upravená zákonom ustanovená trestná sadzba je správna, ale nie či boli okolnosti súdom správne vyhodnotené ako priťažujúce alebo poľahčujúce, alebo či existovali iné poľahčujúce okolnosti v prospech páchatelia.

Podľa právnej kvalifikácie okresného súdu uvedenej v rozsudku sa obvinený dopustil prečinu výtržníctva formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

Podľa § 20 Trestného zákona ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchateľa), zodpovedá každý nich ako keby trestný čin spáchal sám.

Podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchatelia za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprisnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Podľa § 49 ods. 1 Trestného zákona súd môže podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky.

Podľa § 49 ods. 2 Trestného zákona ustanovenie odseku 1/ sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatelia za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Popri skúmaní podmienok na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku musí súd vychádzať zo skutočností, či bol obvinenému uložený trest v rámci zákonnej sadzby trestného činu, z ktorého bol uznaný vinným. Obvinený I. X. bol uznaný za vinného spolu s obvinenými Y. L. a Y. X. z prečinu výtržníctva formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví formou spolupáchateľstva

podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona.

Proti výroku o vine obvinený odvolanie nepodal, tým sa stal výrok o vine právoplatný. Podal odvolanie len do výroku o treste, ktorý mu bol za uvedené skutky uložený okresným súdom a potvrdený súdom krajským. Okresný súd obvinenému uložil úhrnný trest odňatia slobody podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona (tento trestný čin je prísnejší ako trestný čin ublíženia na zdraví). Zároveň použil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, t. j. že obvinený spáchal viac trestných činov.

Podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Zohľadniac uvedené skutočnosti Okresný súd Prievidza uložil obvinenému I. X. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Takto uložený trest odňatia slobody (v prvej tretine trestnej sadzby) považuje aj dovolací súd za zákonný a správny. Výrok o nepodmienečnom uložení trestu odňatia slobody pritom vyplýva priamo z § 49 ods. 2 Trestného zákona.

Pokiaľ obvinený I. X. namieta úvahy odvolacieho súdu, týkajúce sa alternatívneho uloženia peňažného trestu, najvyšší súd k tomu uvádza, dovolanie možno podať len proti výroku dotknutého rozhodnutia, pričom dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolací súd sa na str. 3 - 4 rozhodnutia zaoberal iba možnosťou uloženia alternatívneho trestu obvinenému, pričom dospel k záveru, že pri splnení všetkých podmienok pre uloženie trestu, by bol takýto trest neprimerane prísny.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obvinenému bol uložený trest v rámci trestnej sadzby a taký druh trestu, ktorý zákon za stíhaný trestný čin pripúšťa, preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku naplnený nebol.

Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je naplnený vtedy, keď rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Z tohto zákonného vymedzenia je zrejmé, že predmetom prieskumu môžu byť len otázky dotýkajúce sa právneho posúdenia veci. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu nemožno teda preskúmať a hodnotiť správnosť skutkových zistení, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené.

V posudzovanej veci obvinený I. X. odvolanie proti výroku o vine nepodal. Podal odvolanie iba proti výroku o treste. Dovolateľ môže napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu len v tom rozsahu, v akom bol odvolací súd oprávnený preskúmať rozsudok súdu prvého stupňa. (V tejto časti je teda dovolanie neprípustné.)

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie obvineného ako celok podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

